

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura de Ciències Empresariales
Curs 1997-98
2n quadrimestre
Assignatura troncal
4,5 crèdits

Departament de Dret Públic
Campus de Montilivi
17071 Girona

c.e. Edith@aristotil.udg.es

PROGRAMA DE DRET TRIBUTARI

Professor/a: Edith Llobet i Salvador Vila.

Objectius:

L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne assoleixi un grau de coneixements suficient sobre la incidència de la fiscalitat en el desenvolupament normal de les activitats empresarials i professionals.

Amb aquesta finalitat la docència tindrà un contingut eminentment pràctic i un desplegament el més ajustat possible a una visió dinàmica de l'activitat empresarial.

Les explicacions docents es complementaran al llarg del curs amb supòsits pràctics resolts i comentats que es lliuraran periòdicament a mesura que es desenvolupa el programa. Així restarà garantida la seva actualització.

Programa teòric:

1a. PART.
INTRODUCCIÓ.

TEMA 1. ELS PRINCIPIS CONSTITUCIONALS DE LA IMPOSICIÓ. El principi de legalitat. Els principis constitucionals de naturalesa material de la imposició: La capacitat econòmica i la justícia del sistema fiscal; els principis d'igualtat, progressivitat i no confiscatorietat.

TEMA 2. ESTRUCTURA DEL SISTEMA FISCAL ESPANYOL. La delimitació jurídica del concepte de tribut i la seva tipologia: en particular els conceptes de contribucions especials, taxes i impostos. Estructura i evolució històrica recent de la imposició directa i indirecta. La distribució territorial del poder i de les potestats tributàries: estructura fiscal de les Comunitats Autònomes i de les entitats locals. Desenvolupament i incidència de l'harmonització comunitària.

TEMA 3. ESTRUCTURA JURÍDICA INTERNA DELS TRIBUTS. El fet imposable i els seus elements configuradors. Subjectes passius i responsables. Concepte, mètodes i procediments de determinació de la

base imposable. Els conceptes de quota i deute tributaris. Idea general sobre els procediments de gestió, inspecció i recaptació. El pagament del deute tributari i conseqüències de l'extemporaneïtat.

2a. PART.

L'INICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 4. INCIDÈNCIA FISCAL DE LES FORMES JURÍDIQUES ADOPTADES PER A L'EXERCICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL. Tipologia jurídica envers la titularitat d'una activitat empresarial i les conseqüències fiscals. Residència i domicili fiscal. L'exercici de les opcions fiscals i la seva incidència a les obligacions tributàries. El número d'identificació fiscal. La declaració d'inici d'activitat a efectes de l'IVA (La declaració censal). Altres obligacions fiscals.

TEMA 5. L'IMPOST MUNICIPAL SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES. Estructura interna de l'impost i procediment de determinació del deute tributari.

3a. PART.

L'EXERCICI DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 6. LES OPERACIONS REALITZADES PELS EMPRESARIS I L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (I). Delimitació conceptual dels diferents fets imposables i de les operacions exemptes: lliuraments de béns i prestacions de serveis; adquisicions i lliuraments intracomunitaris; importacions i exportacions. Les operacions immobiliàries. El meritament.

TEMA 7. LES OPERACIONS REALITZADES PELS EMPRESARIS I L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (II). La repercussió tributària: determinació de la base imposable i dels tipus impositius; extensió subjectiva de l'obligació de repercussió. Formalització de la repercussió: la factura i els seus requisits de caràcter fiscal. L'assentament als llibres registre de les operacions realitzades. Implicacions fiscals de l'impagament de les factures i de l'anul·lació d'operacions.

TEMA 8. EL PROCEDIMENT DE LIQUIDACIÓ DE L'IVA PEL RÈGIM GENERAL. Els períodes liquidatoris. Procediment general de liquidació: delimitació de l'IVA suportat deduïble; les regles de la prorrata; problemàtica entorn a l'adquisició de béns d'inversió. La compensació i devolució. Els règims especials de l'IVA.

TEMA 9. ALTRES IMPOSTOS INDIRECTES. Les operacions sotmeses a impostos especials. Tipologia, estructura i procediments d'imposició. L'harmonització comunitària. Imposició sobre les lletres de canvi i els documents que compleixen una funció de gir a l'IAJD. Problemàtica fiscal entorn a les vendes a terminis: el crèdit a comprador i la imposició.

4a. PART. LA IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 10. L'IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSiques (I). El concepte fiscal de renda com fet imposable. Determinació de la Base Imposable: La imposició sobre el factor treball; Delimitació conceptual; Retribucions exemptes; Retribucions monetàries i en espècie; Règim de retencions i ingressos a compte. Rendiments del capital.

TEMA 11. L'IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSiques (II). Els rendiments de les activitats empresarials i professionals. L'afectació d'elements patrimonials a l'activitat empresarial: requisits i conseqüències. Mètodes i procediments de determinació de la base imposable: el règim d'estimació directa i els d'estimació objectiva per signes, índexs i mòduls, i per coeficients; implicacions fiscals de l'opció: les obligacions i la seva relació amb el règims especials de l'IVA. La imposició sobre les activitats agràries. El règim de pagaments fraccionats a las activitats empresarials.

TEMA 12. L'IMPOST SOBRE SOCIETATS. Delimitació de l'àmbit d'aplicació. El règim general: procediment de determinació de la base imposable. Règims especials: tipologia. Es fa referència a l'assignatura de lliure elecció Impost de Societats.

5a. PART . LA FINALITZACIÓ DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 13. Efectes fiscals de la liquidació d'una societat. La desafectació d'elements patrimonials afectes a una activitat empresarial feta per una persona física. Obligacions formals. Les operacions de concentració i escissió empresarial. La desafectació d'elements patrimonials d'un establiment permanent d'una societat no resident. La transmissió inter-vius i mortis-causa d'una empresa individual.

Programa pràctic:

Les pràctiques consistiran en fer exercicis dels diferents impostos IAE, IVA, IS, etc. A més a més s'ompliran models oficials. Les pràctiques desdoblades es faran a final de curs.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

El programa es durà a terme partint d'uns principis generals del dret tributari i de la imposició per anar a estudiar els diferents impostos en concret.

Sistema d'avaluació:

Les proves de valoració tindran un contingut teòric-pràctic. A aquest efecte els exàmens constaran de dues parts. Una primera part consistirà en respondre un nombre adient de preguntes curtes. La segona part inclourà supòsits pràctics inspirats en els que es realitzaran al llarg de les explicacions docents i en els que es lliuraran resolts als alumnes durant el curs.

La qualificació de la nota serà la mitjana aritmètica d'ambdues parts.

Bibliografia bàsica: Al mercat espanyol no hi ha cap manual que s'ajusti estrictament al programa de l'assignatura. Si més no, es pot consultar el manual fet per Emilio Albi Ibañez i J.L.García Ariznavarreta, "Sistema Fiscal Español", 2 volums., Edit. Ariel, Barcelona del qual hi ha edicions actualitzades anualment i des d'una perspectiva estrictament jurídica, J.J. Ferreiro Lapatza i altres, "Curs de Dret Financer Espanyol" (part especial), Ed. Marcial Pons. El que sempre s'ha de tenir present són les lleis dels diferents impostos.

TEXTOS LEGALS:

Respecte el sistema tributari es poden consultar les següents recopilacions actualitzades: "Impuestos y Tasas Estatales" (Ed. Tecnos); "Código tributario" (Ed. Aranzadi); "Legislación básica", vol II., Sistema tributario (Ed. Mc Graw Hill), entre d'altres. L'actualització de les disposicions vigents s'ha de fer amb el BOE o mitjançant les col·leccions legislatives actualitzades de Lex nova, CiSS, Impuestos,...

Bibliografia complementària: A les biblioteques de la facultat (Econòmiques i Dret) es troben les publicacions més rellevants -llibres i revistes- sobre fiscalitat editades a Espanya i una selecció de les revistes i obres transcendents publicades en anglès, francès, italià,...